

Список використаних джерел:

1. Гаврилишин Б.Д. До ефективних суспільств: дороговкази в майбутнє: доп. Римському Клубові / Б. Гаврилишин і упоряд. В.Рубцов. – Вид. 3-є, допов. – К.: Унів. вид-во Пульсари, 2009. – 248 с.
2. Данилишин Б.М., Чернюк Л.Г., Фащевський М.І. та ін. Просторова організація продуктивних сил України: мезо- та макрорегіональний рівень. — Вінниця: Книга-Вега, 2007. — 495 с.
3. Регіонально-просторові економічні системи України: методологія и сучасна практика Формування. / Чернюк Л.Г., Фащевській М.І. Пепа Т.В. та ін., Черкаси, ЧДТУ, 2011. - С. 11-27.
4. Єва Кіш. Регіональна політика Європейського Союзу: стратегічні ініціативи для України. www.yi.viv.ua/n23texts/kish.htm.
5. Kuklinski A. Regional policies: Experience and prospects // International Social Journal. — Oxford: Basil Blackwell, 1987. Vol. XXXIX, №2.
6. Melnyk Alona. The integration vectors of Ukraine in the context of globalization// Sredoevropsky vestnik pro vedu a vyzkum. - Publishing house Education and Science, 2014. – P.13-22.

Скрипник М.І., д.е.н., доцент,

Григоревська О.О., к.е.н., доцент,

Київський національний університет технологій та дизайну

ЗАГРОЗИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Інтегральним критерієм компліментарності економічної ефективності та соціальної справедливості на рівні держави є рівень соціальної безпеки, що стан розвитку держави, за якого держава здатна забезпечити гідний і якісний рівень

життя населення незалежно від віку, статі, рівня доходів, сприяти розвитку людського капіталу як найважливішої складової економічного потенціалу країни.

Інтегральний індекс соціальної безпеки у 2015 р. в Україні становив 52,5%, що є незадовільним показником. Хиткість такого становища в соціальній сфері веде до зменшення соціальної стабільності та справедливості в країні.

Вищенаведене обумовлює потребу у розкритті місця соціальної політики у складі економічної політики держави (на підставі Методичних рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України, затверджені наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29.10.2013 р. № 1277), визначенні її елементів, що стане теоретичним підґрунтям її ефективної реалізацію, забезпечить оперативне управління та прийняття рішень з метою мінімізації ризиків .

Пенсійна реформа, будучи одним з основних елементів предмету соціальної політики держави та одним з найбільш проблемних питань в нинішніх умовах, потребує найбільшої уваги. Адже пенсійна система кожної країни повинна бути спрямована на зниження рівня бідності серед літніх людей, а також на згладжування рівня життя для працездатного населення та пенсіонерів, коли старість або інвалідність знижує здатність заробляти.

Саме тому нами окреслено проблемні питання, на які слід звертати увагу при обґрунтуванні положень пенсійної реформи:

Демографічна ситуація. В Україні функціонує солідарна пенсійна система. Існуюча розподільна система балансує між потребами непрацездатного населення і інтересами працюючих. Проте з погіршенням демографічної ситуації, коли частка працездатного населення з кожним роком падає, а кількість і частка пенсіонерів зростає, бюджету стає все складніше «тягнути» на собі пенсійні виплати.

Низький розмір пенсії. Важливим проблемним питанням є низький рівень пенсії. В Україні розмір середньої пенсії становить 2000 грн., що становить 72 дол. Для порівняння середньостатистичний поляк отримує в 6,5 разів вищу пенсію ніж українці. А росіянин – у три рази. А розмір середньої пенсії в грудні 2016 року в Білорусі склав 156 дол. Понад 1 млн 228 тисяч або 56,4% болгарських пенсіонерів, за даними на початок 2015 року отримують пенсію, включаючи всі надбавки до неї,

яка не перевищує порогів рівня бідності в країні в 285,92 лева (близько 155,5 дол.). Мінімальна пенсія в Болгарії 155 левів (84,3 дол). І як показують дані досліджень європейської служби статистики «Євростат», більше 45% пенсіонерів в Болгарії продовжують працювати, оскільки одержуваної пенсії недостатньо для забезпечення нормального життя. Середня пенсія становить 150,3 євро. Середня ж пенсія в Україні становить лише 33% від середньої зарплати (5034 грн).

Непрозорість системи та соціальна несправедливість. Звичайній людині досить складно самостійно вирахувати розмір своєї пенсії, а в Україні немає практики заздалегідь інформувати громадянина про розмір пенсії.

Унаслідок непрозорості діюча в Україні розподільна система не викликає особливої довіри у населення. У зв'язку з цим, в Україні широке поширення має оплата праці «в конвертах».

Відсутність залежності розміру пенсії від трудового стажу та встановлення невиправдано високих пенсій для окремих категорій громадян тільки загострюють питання соціальної несправедливості в країні. Крім того, як справедливо зазначає О.В. Насібова, існуюча «...пенсійна система переобтяжена низкою пільг і виплат, які за своєю сутністю не повинні бути їй притаманні і мали б стати окремими елементами системи соціального страхування та соціального забезпечення».

Вищенаведене підкреслює, що існуюча пенсійна система застаріла і вимагає приведення у відповідність з фактичними економічними відносинами. Незважаючи на дискусійний характер, все ж таки урядовці, дослідники та науковці схиляються до впровадження в Україні трирівненої пенсійної системи, яка притаманна більшості зарубіжних країн.

Узагальнюючи результати досліджень щодо впровадження пенсійної реформи для забезпечення соціальної безпеки населення України, визначимо ряд проблемних моментів, які потребують найбільшої уваги:

- в умовах економічної кризи, високого рівня інфляції ефективність накопичувальної системи є сумнівною, саме тому доцільним її впровадження за умови, коли країна знаходиться на посткризовій стадії;

- впровадження солідарно-накопичувальної системи передбачає, що частина внесків, які здійснювались до солідарної системи, будуть спрямуватися до накопичувальної. Таким чином, дефіцит ПФУ зростає, і на даному етапі без додаткових коштів з Державного бюджету України не обійтись;

- у зв'язку з відсутністю дієвого інструментарію щодо встановлення контролю за розміщенням та використанням пенсійних накопичень громадян у населення сформоване недовірливе ставлення населення до добровільного страхування. Необхідним є створення фонду гарантування пенсійних вкладів, висунення жорстких умов до компаній з управління пенсійними активами.

Таким чином, при розробці положень пенсійної реформи слід враховувати досвід зарубіжних країн, зокрема, щодо умов, які повинні характеризувати готовність країни до її проведення:

- забезпечення мінімізації негативних наслідків від запровадження накопичувальної системи пенсійного страхування на солідарну пенсійну систему;

- забезпечення економічного зростання, мінімального інфляційного півня, зростання розміру заробітної плати;

- розробка належного інформаційно-консультаційного забезпечення населення щодо реформи для запобігання негативного їх налаштування до впроваджених заходів.

Сочивець Б.В., студент,

Київський національний університет технологій та дизайну

ВИДИ РИЗИКІВ В УПРАВЛІННІ ФІНАНСОВОЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах фінансово-економічної кризи, підприємства потребують детального дослідження системи управління фінансовими ризиками та їх впливу на фінансову безпеку підприємства. Проблема управління ризиками є одним з ключових напрямків діяльності сучасного суб'єкта господарювання.